

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistolele nefrauctate se refușă. — Articiile nepublicate nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de donô ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litero garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 21 Maiu.

În fruntea tuturor evenimentelor dinlăuntrul monarhiei este călătoria împăratului la Praga. Din capul locului s'a dis, că călătoria aceasta este de natură curat militară și de aceea s'a telegrafat dela Viena încă în ziua, când monarhul era să plece, că în Viena s'a interzis ori ce solemnitate oficială de plecare, de altă parte însă și în Praga manifestațiunile politice au să rămână la o parte. Cu toate aceste Praga încă de Luni după ameași au fost investită în haine de serbătoare. Flamuri, draperii și girlanda de flori îndiguita stradele, prin care are se treacă Majestatea Sa. Diarele din Viena în articule de fond încă au semnalat, că călătoria are și latură sa politică. Chiar și diare oficioase nu se putură reținē de a indica „capitulul armonic” al călătoriei, care are să se ocupe cu cestiuni interne și care are să „oblescă diferențe politice”, la cari „guvernele și formele constituționale s'au trudit zadarnic de atâți ani”. Și diare, cari nu sînt oficioase, ba cari sînt opuse sferelor guvernamentale, află cu cale, a comenta călătoria aceasta din punct de vedere politic. „Era inaugurată de Taaffe care să fie, cum am dice, sancționată înaintea ochilor poporațiunei din Boemia de însași persoana monarhului. Patrioții Cechi dăruiri cu tantă via de deja în călătoria împăratului premergerea încoronării împăratului de rege al Boemiei. Încoronarea în Praga este peatra din capul unghiului a edificului de stat, pe a cărei vîrf are se falăie steagul statului național al Cechilor.” În girurile din urmă se vede, că este ironie curată. Dar toată ironia aceasta se zădărnicesc înaintea faptei. Cechii de sigur nu și vor face iluziuni deșerte, dară la toată întempliera vor spera respectarea naționalității lor dela monarhia austro-ungurească, în carea au mai mult loc decăt într'o Germanie cum o visează un Schönerer și conșoți.

Încă nu s'a terminat sesiunea din anul acesta a dietei Ungariei și se simte venirea alegerilor, ce au să se facă în anul viitoriu. Clubul stîngei extreme a și instituit un comitet, care să se ocupe cu organizarea partidei și pregătirile alegerilor.

Până când diplomația europeană caută paliative, cu care se spoiască crepăturile cestiunei orientului, popoarele de acolo caută, fie care în felul seu, să se aranjeze pe viitoriu fără a ține multă socoteală de gândurile diplomației. Așa liga albaneză, după ce în faptă s'a desfiut de Poartă și s'a armat bine, mai cere numai sancționarea diplomației, fără de a aștepta conferența din perspectivă.

Mai îndrăneși sînt Bulgarii. Ei, după cum am mai atins, se simt prea strîmtoși în teritoriul, ce li l'a avisat congresul dela Berlin. Nici Rumelia orientală, spre care chiores meren, nu le mai satisface pofta de a deveni „putere mare”. Ei caută să se lovească de Serbia de o parte și de România de altă parte. Căt pri-

vese pe cea din urmă au mers cu îngratitudinea, pentru bunele servicii făcute Bulgarilor în trecut, așa departe, încăt o au denunțat Europei de turburătoare și au amenințat-o cu ruperea relațiunilor. Căt de nedrepti sînt Bulgarii față cu România spune „Politische Correspondenz” din Viena în următoarele:

„Procedările puțin echitabile ale Bulgarilor față cu Mahometanii din-aceia fără și mai cu samă închiderea prelungită a granițelor bulgare pentru Mahometanii refugiați, au întărită grozav contra Bulgarilor pe Turcii emigrați aici (Dobrogea) din Bulgaria. Căți-va fanatici mahometani au hotărît să și resbune contra guvernului bulgar imprevizând un resboiu de represalii. Cu toate că autoritățile (române) au luat toate măsurile necesare spre a împedea organizarea de bande în Dobrogea, un număr oare care de Mahometani isbutiră să treacă granița în cete mici de câte 5 până la 15 oameni. Acum administrația română este acuzată de cătră Bulgari, că susține brigandagiul dincolo de graniță și o întărire se produce din ce în ce mai mult contra acestor Români turcofilii. Lucrurile au ajuns acolo, încăt ultra-Bulgarii de aici propagă pe față revoltă contra Românilor, ca resbunare pentru ultragiul făcut Bulgariilor.”

Din toate aceste se vede, că tot-mai cei până eri alaltăeri mai apăsați și mai avisați la ajutoriul vecinilor lor, prin pretensiuni exagerate sînt gata a respândi discordia, unde este lipsa cea mai mare de concordie.

Politica noului cabinet englez.

Un lucru curios este importanța pe care noul guvern englez o dă cestiunilor de politică străină. Se credea că politica esteroară o să l'preocupe mai puțin, că el are să fie incurcat în conducerea afacerilor pentru cari partidul liberal englez a arătat totdeauna puțin gust și puțină aptitudine, și astăzi din contră, se vede că activitatea să se concentreze toată asupra acestui punct. Deabia format, cabinetul trimete un ambasador extraordinar la Constantinopol; deabia intrat în posesiunea birourilor esternelor, lordul Granville telegrafează o circulară cătră puteri; executarea tratatului dela Berlin ocupă locul de onoare în discursul Coroanei la deschiderea sesiunii parlamentare, și lupta în discuția asupra adresei se face numai cu privire la politica ministerială față cu Turcia. Explicarea acestei anomalii aparente nu este cu toate aceste foarte grea de găsit. Scurțimea sesiunii parlamentare silesc pe dl Gladstone să amâne pentru anul viitoriu marile măsuri de reforme interioare, și căt despre Orient, noul ministeriu era obligat să facă ceva, dacă nu voia să fie acusat de nepuțință, și totodată să facă ceva nou, dacă nu voia să aibă aerul, că urmează o politică pe care o criticase odinioară cu atăta amărăciune. Să adaugăm, că partidul liberal englez, și în deosebi dl Gladstone, în anii doi trei

din urmă, nu lipsiseră să formuleze câteva idei asupra chipului în care cestiunea turcească i se părea că trebuie delegată. În locul luptei întreprinse de lordul Beaconsfield contra Rusiei, ei dăseră că trebuie să se substituie o acțiune comună a Europei. Liberalii englezi, la diversele pretenții care și disputau influența în Constantinopol și moștenirea Sultanului, o-puseseră drepturile naționalităților indigene și formarea unor state creștine independente. Toate aceste erau neapărat nesce lucruri destul de nehotărîte, destul de puțin studiate, erau o temă de o poziție mai mult decăt un program politic; dar în sfârșit veniră la putere liberalii, și trebuiau să lucreze ceva, trebuiau să facă chiar o lovitură mare, de oare ce așteptarea publică era ațită și cestiunile de politică interioară lipsiau. Afară de acestea ce se risca? Noul guvern se adresă Europei, o somă oarecum, lăsă-o pe densă să ia virtual o hotărire, și rămânând asupra ei răspunderea dacă nu s'ar da după vederile guvernului englez.

Prin aceasta nu voim să dicem, sîntem foarte departe de aceasta, că atitudinea noului cabinet ar fi numai un fel de mesteșugire inventată pentru a scăpa de incurcătură. Caracterul moral al dlui Gladstone este destul de cunoscut și de stimat pentru ca să și poată cineva permite o așa insinuare. Voim numai să arătăm că ori căt de cutezătoare ar părē, inițiativa luată de acest bărbat de stat nu este așa de compromițitoare și că ideile pe cari el pare a le pune în lucrare cu atăta energie, ca o sistemă raționată cu îngrigire și coaptă îndelung, s'ar putē prea lesne să nu fie în fond decăt o concepție foarte ușoară. Discursurile rostite de lordul Granville și dl Gladstone cu ocazia discuției adresei nu le poate cineva ceti fără să fie isbit de caracterul optimist era să dicem ideal, al vederilor cabinetului englez. Acest cabinet scie căte rivalități sînt în joc în cestiunea Orientului; el are neîncredere în privința intențiilor Rusiei; el se teme și mai mult de ale Austriei, și știe că Austria în această cestiune este sprigină de Germania; și toate aceste nu l'impedecă să vorbească despre un concert ce ar fi să se stabilească între puterile europene, ca despre lucrul cel mai simplu și cel mai ușor din lume. Lordul Granville a și primit responsuri, și aceste responsuri, dice densul, sînt foarte încurajătoare. Dar putea oare fi altfel? Engliera este o putere destul de mare, pentru ca propunerile ei să fie primite cu diferență, ba chiar s'ar putē dice, că tocmai statele cele puțin dispuse pentru politica, la care sînt invitate să se asocieze, s'a grăbit a și ascunde sentimentul lor adevărat sub aparențele ceteriei.

„Optimismul, ce se pare că se mestecă în scopul cabinetului englez, nu se manifestează mai puțin și în felul cu care ministrii au vorbit despre guvernul otoman. Ei nu ascund de loc că vor să exerciteze o presiune asupra aceluși guvern; ceea ce se cere dela puteri este o „acțiune viguroasă”

și se ține ca sigur, că față cu această acțiune, toate rezistențele Porții vor ceda. Aceasta va să dică a și face o idee foarte falsă despre situațiune. E cu mult mai puțin vorba de rea voiață a guvernului otoman, decăt de decadență, de corupție și de nepuțință din cari el nu poate eși. A cere Turciei să se reformeze, este a se mulțami cu vorbe goale și a nu și da seamă decătē, și căte trebuiesc pentru o administrație onestă și un guvern liber; ca și cum ar ordona cineva unui paralic să umble. Statul turcesc este un stat condamnat; s'a făcut în această privință experiență decisivă. Noi credem că această experiență nu pare nimeri așa de decisivă ca dlui Gladstone, și pentru aceea n'am putē să nu vedem, în ceea ce el propune acum, un fel de joc de convenție, nesce preliminare destinate a ascunde și a realiza scopul secret pe care l'urmărește cabinetul englez, adică deschiderea moștenirii otomane în profitul naționalităților indigene.

Acest scop, în el însuși, nu este deathminteri decăt ultima și suprema expresie a acelei politici optimiste și filantropice, care face multă onoare caracterului personal al d-lui Gladstone, puțină însă prevederi unui bărbat de stat. Să presupunem, în adevăr, lucrurile căt se poate mai bine, că totul s'a petrecut după linia trasă de Engliera. Puterile au trimis plenipotențiar la Berlin. Am avut un nou congres, și acesta s'a învoit asupra cererilor ce trebuiesc făcute Sultanului, asupra liniei de purtare ce trebuie urmată în privința lui într'un cuvânt asupra principiilor și chipului de procedere. Nepuțința guvernului turcesc a fost constatată, recunoscută și, în sfârșit, toți s'au alipit de ideile favorite ale d-lui Gladstone, substituind dominațiunii Sultanului nisce mici state independente: pe lângă România, Serbia și Muntenegru, cari există astăzi, o Albanie, o Bulgarie întregită și o Grecie sporită. Ajuns aci, d. Gladstone s'ar crede în culmea dorințelor sale realizate, dar în realitate n'ar fi obținut nimic; cestiunea n'ar fi făcut nici un pas înainte. Să lăsam la o parte grătățile de amănunte, imposibilitatea de a face abstracție de elementul otoman și prin urmare de a stabili omogenitatea de rassă în principatele ce se pretinde a se forma; să lăsam de o parte aversiunile naționale, pentru a nu dice ura adencă, care s'ar opune la o federațiune a acelor naționalități. D. Gladstone n'ar putē să impedece ca aceste state, pe cari el le-ar fi chemat la existență, să nu rămână aședate între două mari puteri limitrofe, Rusia și Austria; n'ar putē să impedece ca aceste două împărății să nu caute a și descoperit influența asupra slabilor lor vecini, a i atrage, precum se dice, în orbita acțiunii respective și a-i aduce sub protectoratul lor; nu le ar putē împedeca, dacă ele ar simți nevoe, să ație în principate turburări, pri-lejuri de intervenire, preteste pentru a se apropia de pradă ce ar voi să apuce, împregiurări în fine, în cari frageda clădire a unei confederațiuni dunărene s'ar surpa ca un castel de

cărți de joc. E o curioasă contradicție aceea pe care ni-o prezentă spirital d-nului Gladstone. Acest bărbat de stat într-o zi denunță, prin nisele termeni de-o violență estroardinară, ambițiile Puterilor, pe cari densul le privește ca închinare politice interesele, și a doua zi tot el scoate la lumină proiecte de remanieri europene, în care face abstracție de toate interesele, de toate ambițiile, de toate pasiunile omenești, proiecte, în care se adresează la Puteri, ca și când aceste ar fi firesce și neapărat insuflăte de aceeași generositățe etfină ca și un ministru englez. În fond, cu toate aceste nu e nici o contradicție d. Gladstone e mai presus de toate un suflet frumos, și în preocupățiunea sa de ideal, care neconștient este atinsă de privilegiștea tendențelor pămăntesci ale sêrmanei noastre omenești, îi place să le uite, pentru a construi o Europă închipuită, în care să domnească numai pacea și dreptatea.

Am reprodus acest articol interesant din foaia franceză „Le Temps”, de oare-ce ilustrează în chip foarte nimerit temerile, ce și în cercuri foarte considerabile ale Franței se nasc față cu politica noului cabinet englez. Ținem însă că organul parisian combatte ceva, ce nu se prezentă — cel puțin nu destul de învederat — în programa engleză actuală, precăt adică aceasta a fost spusă de organele competente, cu deosebire de Gladstone însuși. Suntem mai departe de credința aceea, că precum astăzi România, Sêrbia și Muntenegru se pot susține cu toate că sînt „așezate între două mari puteri limitrofe, Rusia și Austria”, pe viitorul întocmai ar pută exista și „o Albanie, o Bulgarie întregită și o Grecie sporită”, fără a duce lipsă de „frageda clădire a unei confederațiuni durăne”. Ear încăt pentru cele „două mari puteri” cari vor căuta „a și exercita influența asupra statilor lor vecini, a i atrage, precum se gice, în orbita acțiunii respective și a i aduce sub protectoratul lor etc. etc.: toate aceste s-ar pută apoi susține și pentru starea de astăzi, dacă ar fi adevărate încăt pentru Austria, ce va avè destulă ocupație încă pentru decenii întregi în Bosnia și Erțegovina și chiar în interiorul monarhiei vechi. La toată întemplantarea emanciparea popoarelor de pre peninsula balcanică va fi un mare pas înainte spre mai bine. Pace deplină nu va fi încă nici atunci în Orient: există ea oare însă în Occident sau alt undeva în lume? Oare Franța și Germania d. e. sînt cumva prietene bune? sau Germania și Rusia etc. etc.?

Sinodul arhidieceșan.

Ședința XVII (8/20 Maiu).

Ședința se deschide la 6 oare după amiază. Se cetește protocolul ședinței premergătoare și se autentică.

La ordinea zilei: continuarea dezbaterii asupra raportului comisiunei școlare în chestiunea proiectului de regulament despre inspecțiunea școlilor gr. or. române din arhidieceșca română a Transilvaniei.

Stând acest obiect în legătură cu „proiectul de regulament pentru școlile poporale” se ia dela ordinea zilei.

La ordinea zilei: Raportul comisiunei pentru propuneri asupra propunerii deputatului Parteni Cosma în afacerea bisericiei catedrale.

Deput. Dr. St. Păcurariu este deocamdată pentru a se amena această chestiune până atunci, până vom dispune de un fond acomodat.

Deput. P. Cosma motivânduși propunerea o de părere, că deși nu dispunem de întregul capital recerut, dar dispunem de atât capital ca să putem începe, și începând crede, că publicul va contribui pentru acest scop, cu bani, cu mult mai ușor; ca în cazul acela de a se amena; de altminte e de părere, că deocamdată să se însărcineze consistoriul cu elaborarea unui plan prin un arhitect și acuirea unui teritoriu

acomodat spre acest scop, și apoi sinodul viitoru se va pută exprima în privința aceasta.

Presidiul esplică, că de oare-ce această recere un timp mai îndelungat să se lase afară terminul de un an, ci să se gică numai: consistoriul este însărcinat a lucra cât va fi posibil în această direcțiune și din an în an se raporteze sinodului.

Deput. Z. Boiu e de părere, că propunerea din chestiune merge prea departe, de oare-ce numai atunci vom pută noi începe lucrarea aceasta, când vom dispune de capital suficient, și de oare-ce acum nu dispunem decât numai de 60,000 fl. și recerându-se pentru o asemenea zidire monumentală un capital cel puțin de 300,000 fl. să se însărcineze consistoriul cu studiarea casei, și să vină la sinodul viitoru cu propunerile sale în această privință.

Deput. Dr. I. Hodoș sprijinesce într-o parte propunerea deput. P. Cosma.

Deput. Dr. St. Păcurariu susține, că ar fi o eroare prea mare a ne cauza spese zădărnice cu elaborarea unui plan de clădire, de oare-ce noi putem săi a priori, că nu dispunem de capital și nici nu vom pută acuirea în timpul clădirei, propune a se transpune această propunere consistoriului ca să vină la proxima sesiune cu un proiect detaiat în această privință; deocamdată să nu luăm nici un conclud.

Deput. E. Brote face la propunerea deput. Cosma aditamentul următoriu: Să se însărcineze consistoriul, a lucra tot ce este posibil în această afacere și din an în an se raporteze sinodului.

Deput. P. Cosma reflectând la toți cei ce au vorbit în cauza aceasta își motivează din nou propunerea sa recomandându-o spre primire cu aditamentul propus de deput. E. Brote.

Deput. Dr. Păcurariu după desușirile date de deput. P. Cosma declară, că consimte cu această propunere șiși retrage pe a sa.

Deput. A. Trombițaș ca referent arată, că foarte puțin diferă propunerea deputatului Cosma de a comisiunei, și o recomandă spre primire adaugând, că speșele nu vor fi așa de mari cu prelucrarea unui plan de clădire, atinge totodată și împregiurarea, că ori mai curând ori mai târziu vom avè lipsă de un plan.

Punându-se la vot aceste propuneri, se primesc propunerea deputatului Cosma cu aditamentul deput. E. Brote în următorul conclud: Consistoriul se însărcinează a studia chestiunea edificării unei bisericii catedrale cu toate cele ce aparțin ei după ritul nostru, să se îngrească după referințele locale, de un loc acomodat, și încăt este cu puțință să se procure un plan detaiat de edificare cu preliminarul speșelor și încăt acul preliminaru ar trece peste capitalul bisericiei catedrale, să facă și un proiect de câștigarea restului speșelor edificării și toate aceste să le substearnă procsimului sinod pentru pertractarea meritore.

Se raportează asupra propunerii deputatului Dr. St. Păcurariu în chestiunea tipăririi și distribuirii între deputați, a rațiocinilor și proiectului de buget în legătură cu propunerea deput. Simion Popescu de a se distribui cu 2 săptămâni înainte de deschiderea sinodului proiectele de regulament și rapoartele consistoriale.

Deput. P. Cosma arată, că de oarece în propunerea comisiunei este lăsată afară tipăririi și a rapoartelor consistoriale, și considerând, că aceste ne răpesc mai mult timp, e de părere a se tipări și aceste.

Deput. Stezar susține, că de oarece nici la alte conștensiuni nu se dau publicității bugetele, și din punct de vedere politic bisericesc nu e consultat a se tipări, e așa dar contra tipăririi bugetului.

Deput. Dr. I. Hodoș nu este contra tipăririi, dar nu este pentru a se distribui cu 15 zile înainte, căci află din mai multe cauze de imposibil a se face aceasta, susține mai departe, că distribuindu-se numai la deschiderea sinodului, deputații au destul timp spre studiarea lor.

Deput. N. Cristea nu împărtășese într-o parte scrupulii deput. Stezar, cu toate că încăva sînt justificați, deci e pentru tipăririi bugetului, dar nu pentru distribuire cu 2 săptămâni înainte. De regulamente nu mai vorbesce, pentrucă acele consistoriul și până aci le-a tipărit. Raporturile consistoriale, din considerațiuni mai mult economice, nu ar fi să se tipărească; însă dacă se va decide totuși tipăririi lor să se tipărească și aculșe rapoartelor, din cauză că rapoartele fără de aculșe nu se pot studia.

Deput. S. Popescu afirmă, că comisiunea a greșit, combinând propunerea sa cu a deputatului Dr. Păcurariu, căci difer una de alta, susține și mai departe propunerea sa, ear încăt pentru a deputatului Dr. Păcurariu se alătură la propunerea deput. Stezar.

Deput. Dr. St. Păcurariu motivează

de nou propunerea sa, și o recomandă spre primire în tot cuprinsul ei.

Deput. A. Trombițaș ca referent susține propunerea comisiunei întru toate.

Punându-se la vot se primesc propunerea comisiunei cu aditamentul deput. P. Cosma în următorul mod:

Consistoriul se însărcinează a dispune tipăririi la timpul seu a rapoartelor consistoriale și proiectului de buget în ce priveșce mijloacele proprii ale arhidieceșei, cum și a proiectelor de regulamente, instrucțiunilor, propunerilor presidiale mai momentuosă espediind din toate aceste câte un exemplariu fie-cărui deputat sinodal 14 zile înainte de deschiderea sinodului.

Se raportează asupra propunerii deputatului S. Popescu, pentru a se cere dela stat urcarea salariilor asesorilor consistoriali din senatul strins bisericesc.

Sinodul primeșce propunerea comisiunei de a se trece de astădată preste propunere a dep. S. Popescu la ordinea zilei.

Se raportează asupra propunerii dep. Rubin Pațiu în chestiunea asternerii unui proiect de regulament pentru regularea afacerilor sinodale, comitetelor și episcopiorilor protopresbiterale.

De oarece regulamentele cari priveșce norme întregitoare ale stat. org. cad în competența conștensului național bisericesc; sinodul trece preste această propunere la ordinea zilei.

Se raportează despre propunerea dep. Ioan Popoa de a se înființa un fond central de pensine pentru preoștii din arhidieceșca.

Deput. E. Brote arată, că consistoriul deja a pus în lucrare un asemenea fond și prin urmare este superflua propunerea dep. I. Popoa.

Deput. P. Cosma susține, că tocmai pentrucă și consistoriul are în vedere înființarea unui asemenea fond să dăm și noi de aici ordin consistoriului să vină odată cu un proiect în această chestiune.

Deput. Dr. D. Barcian arată, că ar fi potrivit în combinațiune cu aceasta, a se face dispozițiuni și pentru profesorii de teologie și institute medii cari nu au până acum atari fonduri.

Punându-se la vot, — se primesc propunerea comisiunei în următorul mod: Se însărcinează consistoriul cu studiarea acestei chestiuni, și eventuala asterneră a unui proiect de statut pentru pensionarea preoștii, cum și a unui proiect de statut pentru pensinarea profesorilor dela institutul „Andreian”, despre ce consistoriul să raporteze procsimului sinod.

Se raportează asupra propunerii dep. Ioan Popoa în chestiunea înființării de conferențe preoștesci în arhidieceșca preste care comisiunea propune, că fiindcă aceste au să se desvolte de sinele, este a se trece la ordinea zilei.

Deput. Ioan Popoa își motivează din nou propunerea sa recomandându-o spre primire.

Deput. Z. Boiu sprijinesce propunerea deput. Popoa, și e de părere a nu se trece la ordinea zilei preste aceasta, ci a se însărcina consistoriul spre a și da părerea în privința aceasta.

Deput. Dr. Păcurariu susține, că asemenea conferențe la învătători au înțeles dar nu și la preoși, părtesce propunerea comisiunei.

Deput. Dr. Pușcariu este pentru propunerea comisiunei dar e de părere a se motiva mai lămurit trecerea la ordinea zilei preste această propunere.

Deput. Raț din considerațiunea la starea cea slabă materială și la diversele sarcini ale preoștii se alătură la propunerea comisiunei.

Presidiul aprobă ideea dar între alte împregiurări.

Punându-se la vot — se primesc propunerea comisiunei cu aditamentul deput. Dr. Pușcariu în următorul mod:

Având preoștea ocașine a desvolta o activitate destul de cuprindătoare între marginile stat. org. ear încăt aceasta nu ar fi de ajuns, nimic nu o împedecă a înființa reuniuni, — sinodul trece preste această propunere la ordinea zilei.

Ședința proxima se anunță pe mâna la 9 oare înainte de amiază.

La ordinea zilei: Alegerea unui asesor consistorial în senatul școlar, și o comisiune generală, apoi rapoartele comisiunilor.

Ședința se încheie la 9 oare seara.

Ședința XVII (9/21 Maiu).

Ședința se deschide la 9^{1/2} oare înainte de amiază. Se cetește protocolul ședinței premergătoare și se autentică.

În legătură cu ordinea zilei ficsată în ședința de ieri

Deput. P. Cosma propune, ca comisiunea generală să raporteze și să facă înșăși propuneri asupra obiectelor ce le va per-

tracta în cursul celor 5 zile de dinaintea sesiunei viitoare; altcum mai bine să se desființeze.

După unele deslușiri din partea presidiului, deput. A. Trombițaș părtesce susținerii mai departe a comisiunei generale.

Presidiul constată, că este simțită trebuința comisiunei generale, care se controleze, cancelaria arhidieceșca, seminarul etc.

Unicul motiv pentru desființare ar fi îngreuierea bugetului.

Deput. Bran de Lemeni arată, că este foarte necesară comisiunea generală, care are timp și ocașine a studia diversele obiecte ce aparțin sinodului. Scăderea este, ca se alterează încăva competența celorlalte comisiuni.

Deput. D. Comșa învoacă mai multe argumente într-o constata necesitatea comisiunei generale. Abstracție făcând dela imediata controlă ce poate exercita când cu cercetarea cancelariilor, casei, seminarului etc., ea mai are avantajul că poate studia obiectele în liniște și din propria intuițiune.

Destul că ea ar face mari servicii, mai ales dacă s'ar lua dispoziții ca înșăși să vină la sinod cu propuneri motivate asupra obiectelor propuse, rezultând astfel puțința de a petracta obiectele deja în cele dintâii zile ale sesiunei viitoare. Urmarea ar fi, că sesiunea ar avè o durată mult mai scurtă. Sprijinesce propunerea deputatului P. Cosma.

Deput. Dr. St. Păcurariu recunoașce necesitatea comisiunei generale, ar voi însă ca să nu i se lărgească sfera activității de mai înainte.

Deput. P. Cosma ceteșce mai întâiu dispozițiile relative la sfera de activitate a comisiunei generale, apoi motivează propunerea sa din nou.

Sinodul decide: Comisiunea generală să fie îndreptățită a face asupra obiectelor studiate propuneri cari, prezentate fiind sinodului, se vor pune la ordinea zilei, fără a se transpune mai întâiu altor comisiuni.

La ordinea zilei: Alegerea unui asesor onorariu preoștesci în senatul școlar; în locul devenit vacant prin moartea administratorului pșese Moise Toma.

Ședința se suspende pe 5 minute în scopul de a se consulta asupra alegerii.

Redeschidându-se ședința se procede la votare secretă prin ședule. Preșenți: 34 deputați cu 34 voturi, dintre cari au intrat: Protopresbiterul Ioan Gall 20, parochul din Gara Klușii, Ioachim Muntean 7, administrator pșese Ioan Droc 6 voturi, ear parochul Ioan Botean 1 vot.

Presidiul proclamă deci de alesesor onorariu în senatul școlar pe deputatul protopresbiter Ioan Gall ca intrând maioritarea absolută a voturilor.

La ordinea zilei se pune alegerea comisiunei generale.

La propunerea presidiului, sinodul declară de aleși membri în comisiunea generală pe deputații: A. Tordosan, A. Trombițaș, N. Mihelțan, D. de Tamaș, Iacob Bologa, I. Bran de Lemeni, D. Manole și Dr. D. P. Barcianu.

La ordinea zilei: Raportul comisiunei finanțari.

Raportorul deput. A. Trombițaș ceteșce raportul consistoriului ca senat episcopesc, apoi propune și sinodul primeșce raportul de basă la dezbateri specială.

Deput. Dr. St. Păcurariu cere deslușiri în privința fundațiunei Șaguniane.

Presidiul respunde, că fundațiunea a ajuns la suma de a se pută în înțelesul testamentului distribui ajutoare.

Se trece apoi la dezbateri specială, recetindu-se punct de punct.

Relativ la intrarea în funcțiune a nou aleșilor asosori consistoriali;

Relativ la ce priveșce constituirea oficiului de casă, și

Despre prețarea și primirea averei și manipulațiunei de către noi oficiali de casă dimpreună cu raportul comisiunei emisă spre acest scop.

Se iau toate spre sciință fără dezbateri. Despre esibitele intrate la senatul episcopesc și

Despre purtarea referoței în acest senat de asesorul senatului bisericesc Dr. Ilarion Pușcariu, apoi urmata încasare a restanțelor dela nou cununații, de asemenea

Se iau spre sciință, cu aceea ca în viitoru să se conformeze regulamentul pentru afacerile interne ale consistoriului, precăt eventual cauzele cari nu au permis înținerea de ședințe.

Cu privire la elaborarea litorilor fundamentale asupra diverselor fonduri arhidieceșane Vicariul N. Popoa dă deslușiri.

Deput. N. Cristea arată că istoricul dela fondurile vechi este isprăvit. Fișoalul fiind însărcinat cu compunerea litorilor fundamentale nu a avut la dispoziție timp de

ajuns într-o percurse un număr mare de acte atât de voluminoase.

Deputatul Dr. I. Pușcariu și C. Stezar de asemenea erau deslușiți, arătând că este împreună cu multe greutăți lucrarea din aceste chestiuni.

Raportorul A. Trombițaș obiectează, că este un mare neajuns a nu sîci pozitiv care fond ce destinație are.

Sinodul decide:

Consistoriul se însărcinează din nou a se îngriji pentru compunerea literilor fundaționale până la proxima sesiune sinodală. Asupra regulării afacerilor cu fiscalul consistorial se naște o lungă discuție.

Vicarul N. Popa arată starea faptică a lucrului și deput. E. Brote în calitatea de controlor al oficiului de casă constat că pretenziunile fondurilor sînt acoperite în tocmă și că fiscalul n'a luat dela casa arhiepiscopiei de când este fiscal nici măcar un cruceriu anticipație.

Deput. P. Cosma răspunde că deslușirile date nu sînt de natură a întîmpina ori ce nedumerire, propunînd ca fiscalul să rămână responsabil în ce privește eventuala restituire a sumelor încasate peste ceea ce fondurile erau în drept să pretindă.

La propunerea deput. E. Macelarului sinodul decide:

Nefiind obiectul din chestiune destul de lămurit se înăpăoiază consistoriul cu însărcinarea, de a prezenta în sesiunea sinodală venitoare un raport deslușit în această privință.

Instrucțiunea despre relațiunea fiscalului față cu consistoriul — se ia spre știință.

Relativ la colectele făcute în arhiepiscopie spre acoperirea datoriei flotante, raportorul arată, că comisiunea financiară nu are propuneri, presupunînd că ar exista un proiect separat aternut din partea consistoriului în acest obiect.

Deput. P. Cosma arată, că datoria flotantă s'ar pute acoperi cu înlesnire, dacă conducătorii poporului și în deosebi preoțimea ar desvolta mai multă activitate. Când cu împărțirea ajutorului de stat aceia, cari nu au satisfăcut datoriei lor în această privință n'ar trebui considerai.

Colectele ar trebui întreprinse la ocazii bine venite, ear nu când poporul duce lipsă de bani; în urmă propune ca să se continue colectele începute.

Deput. Dr. I. Pușcariu arată, că consistoriul a satisfăcut și va satisfăce și pe viitorul dorinței antevorbitorului.

Sinodul luînd spre știință dispozițiile consistoriului decide, a se continua colectarea și pe viitorul după modalitățile obișnuite în această privință.

Replătirea în rate a anticipației din partea erariului în suma de 10,478 fl. 37 cr. în sarcina tacei sidociale, precum și neîmplinirea în parte a concludului Nr. 124 ex 1879 în privirea conscrierii familiilor gr. orient. pentru scopul încasării tacei sidociale.

Se iau spre știință — însărcinându se consistoriul din nou, a se îngriji de o conscriere exactă și nominală a familiilor gr. or. din arhiepiscopie, ce au a asterne apoi regiunilor cu rugarea, ca să se binevoiască a ordona organelor sale subalterne finanțale, a ecrire și a ridica taca sidociale după această conscriere.

Eliberarea împrumutului de 10,000 fl. pentru gimnasiul din Brașov — se ia spre știință.

Propunerile despre modalitatea supravegherii averilor bisericesci în administrarea lor, precum e despre înființarea unui esacortaj, sînt rezolvite deja în una din ședințele trecute ex 1880 — deci se iau spre știință.

Relativ la elocarea în moșii a unei părți din fondurile arhiepiscopice la propunerea deput. P. Cosma, consistoriul se îndrumă ca pe viitorul să se nu se mărginească numai la ofertele ce i se vor face din întîmplare.

La propunerea prezidiului se cetește raportul oficiului de casă despre afacerile de casă și starea averii aceleia cu finea anului 1879.

Sinodul în raportul spre plăcuta știință. Cele raportate despre fundațiunea Șaguniană cum și despre împrumutul de 130,000 fl. pentru fundațiunea lui Gojdu — se iau spre știință, aceasta din urmă fiind rezolvită sub alt număr.

Cumpărarea unei case în locul edificiului seminarial cu prețul de 4000 fl. pe seama fondului seminarial, — se iau spre știință, încuviințându se transacțiunea făcută de consistoriu.

Adaptările făcute în edificiul seminarialului Andreian, apoi cele ce privesc alimentarea elevilor internați, cum și predarea unei fașii de loc în folosința grădinei școlare seminariale, — se iau spre știință.

Asupra propunerii consistoriului pentru clădirea unei locuințe deasupra gheț-

riului din grădina arhiepiscopice, odinioară Gerlitz, suburbiul Iosefin — se naște o lungă discuție. Păreră comisiunei este a nu se încuviința propunerea consistorială.

Deput. C. Stezar descrie pe larg starea lucrului dicînd, că este foarte favorabil ofertul făcut de a se clădi o locuință deasupra numitului ghețiar, a cărui valoare și întrebunțare nu se va altera prin aceasta într-o nimică.

Raportorul A. Trombițaș obiectează, că există mai multe motive de a nu încuviința clădirea.

Deput. P. Cosma părăsesc propunerea comisiunei.

Prezidiul arată necesitatea de a precumpănt lucrul cât mai bine fiind vorba de o sumă destul de mare.

Tempul fiind înaintat, continuarea debaterii asupra acestui obiect se amână pe ședința următoare.

Ședința proximală se anunță pe ași la 6 oare după amiazi.

Cu aceste se încheie ședința la 2 oare după amiazi.

Cercetări critice.

(La răspunsul preotului Mihaiu Sturza din Nri 147—152 ai „Telegrafului Român“ an. tr.)

II.

Doctrină și canoane.

(5 Urmare).

Prin casurile îndigete de d-nul Sturza nu s'a făcut nici o abateră dela canoane. Cu atât mai puțin putea să se facă abateri de către conciliile ecumenice.

În adevăr, în legislațiunea bisericeii celor opt secolii primari, nu aflăm nici un cas de precedentă, ca un sinod posterior să schimbe sau să altereze canoanele altui sinod anterior, ce cuprind dispozițiuni universale și permanente. Recerînțele esențiale pentru conciliile ecumenice, după Preasăntitul Dositieiu, într'alte sînt: a) „că toate dogmele cele aședate, precum și canoanele se fie ortodoxe, bine cinstite, și unite cu D-deescile scripturi, sau cu sinoadele cele ecumenice de mainainte, b) a conglăsuși și a primi cele rînduite de sinoadele ecumenice și cele canonisate de toți patriarhii și arhierieii ce dreptmăritorii ai catolicești bisericeii.“¹⁾ D-l Sturza dică, că scie care sînt recerînțele unui sinod ecumenic. Ei bine, dacă le scie atunci cum poate afirma, că conciliile ecumenice au delăturat dispozițiuni cuprinse în s. scriptură, când este scit, că numai acel sinod ecumenic rămâne ecumenic a-le cărui hotăriri stau în consonanță deplină cu s. scriptură? Dacă d-l S. cunoașce recerînțele conciliului ecumenic, atunci cum poate susține, că conciliile ecumenice au făcut ori pot face abateri dela canoanele, ce cuprind dispozițiuni universale și permanente, când este scit, că un conciliu ecumenic numai atunci rămâne ecumenic, dacă canoanele lui sînt unite și conglăsuiesc cu canoanele sinoadelor ecumenice de mai înainte? Că s'au făcut abateri neesențiale dela canoane în biserica ortodoxă, aceasta o conced, dar nu pot concede de fel a se fi făcut astfel de abateri, prin care să se altereze disciplina bisericeii primitive, cum ar fi spre exemplu căsătoria preoților de a doua.

D-l Sturza voină să arete competența bisericilor particulare, de a schimba ori a modifica canoanele bisericeii ecumenice, dică, că și dintre sînții părinți mai mulți au făcut canoane, pe care apoi ei le aplicau în eparchiele lor cu putere obligatoare fără privire la canoanele sinoadelor ecumenice. La păreră aceasta neesată a d-lui S. am reflectat, că înainte de esamizarea și aprobarea lor

prin sinoadele ecumenice, canoanele, ce astăzi poartă numele unor părinți ai bisericeii, nu erau canoane în înțelesul cuvîntului, ci nice scrieri didactice sau pastorale; pentru că numai sinoadele aveau dreptul a stabili canoane bisericesci. Insuși Vasilie cel mare dică: „Trebuie ca mai mulți episcopi să se adune la un loc și așa să se compună canonul.“ Ear Grigoriu de Nisa dică: „La noi aședarea canoanelor de un episcop, nu are stăpânire, nici este vrednică de credere“. D-l Sturza însă observă, că el „crede aceea ce vede mai bine, decât a ceea ce nu mai aude“. Și că sînții părinți au aplicat canoanele lor, ca canoane, și înainte de confirmarea lor prin conciliile ecumenice, se poate vedea, dică D-sa, din epistola S. Vasilie către Diodor episcopul Tarsului, în respectul can. 23. a s. Vasilie. Dar din întîmplare esemplul acesta dovedesc togmăi contrariul dela ceea ce susține d-l S. adică, că canoanele persoanelor particulare, mai înainte de cercetarea lor de sinoadele ecumenice, nu erau canoane, ci epistole didactice sau pastorale. S. Vasilie o spune apriat aceasta în can. 23 dicînd: „Pentru cei ce s'au împreunat cu două surori, sau cele ce s'au împreunat cu doi frați, o epistolă oară s'a scris de noi, carea am trimis-o pietății tale etc.“ Epistoli-oară de care amintesc S. Vasilie a fost adresată către episcopul Diodor, și formează canonul 87 al marelui Vasiliu. El însă nu se provoacă la ea ca la canon, ci numai ca la o epistolă didactică.

Opiniunea Preasăntitului Șaguna, pe care ni-o prezentă d-l Sturza ca un argument pentru abolirea canoanelor, este rău înțelesă de d-sa. Preasăntitul Șaguna vorbesc despre canoanele apostolesci în scopul de a îndegita timpul, în care s'a făcut colectiunea lor“. Se vede din ele, dică Preasăntitul Sa, că s'au chibșuit după împregiurările în care devenise biserica după apostoli; apoi se vede și aceea, că unele dintre aceste canoane s'au schimbat după cum cerea trebuința bisericeii, spre pildă aședarea soborului de două ori într'un an“.

În definițiunea canoanelor, am dică că ele se deosebesc în: canoanele care cuprind obligațiuni universale și permanente, și în canoanele care nu cuprind decât dispozițiuni locale sau transitorie. Cele dintăiu au caracterul neschimbabilității, și trebuiesc aplicate universalmente; ear cele din urmă nu sînt obligatoare pentru toate bisericile, prin urmare se pot schimba. Relativ la canoanele apostolesci, trebuie să însemnăm, că deși oare care din ele literalmente se arată neaplicabile în practica bisericeii din timpul present, totuși după cuprinsul lor interior, fie care din canoanele apostolesci are partea sa neschimbată și obligatoare în biserica pentru totdeauna. Și dacă Preasăntitul Șaguna dică că unele din canoanele apostolesci s'au schimbat după cum cerea trebuința bisericeii, el spune anume că s'au schimbat acele canoane, care cuprind dispozițiuni locale și transitorie, spre pildă „aședarea soborului de două ori într'un an“. Canonul apostolesc 37 prescrie adică, că episcopii să țină sinod de două ori în an, odată în săptămăna de Rosale, și a doua oară în a 12 zi a lunei lui Octomvrie. Analisănd canonul acesta, noi deosebim în el două părți, una interioră sau principială, și alta esterioră sau formală. În privința principială caracterul lui este neschimbabil, și constă în aceea, ca în fie-care an negreșit să se țină sinoade episcopesci. Ear în partea formală, relativ la ter-

minele sinoadelor, el cuprinde dispozițiuni locale întemeiate pe condițiunile climatice ale bisericilor din secolul apostolic, care erau cu preferință în părțile de răsărit, în Palestina, Siria, Asia mică și Egipt, unde mijlocul primăverii și al toamnei era timpul cel mai favorabil pentru călătorii. În partea principială canonul a ramas în biserica ortodoxă neschimbat până și în timpul nostru. În privința formală însă el a suferit mai multe schimbări. Sinodul ecumenic I spre esemplu a găsit de cuviință a pune alte termine pentru intrunirea sinoadelor, unul înaintea patrudecimeii, ear al doilea în timpul de toamnă. Eată dar în ce înțeles dică Preasăntitul Șaguna, că unele din canoanele apostolesci s'au schimbat după trebuințele bisericeii.

D-l Sturza ca scriitoriu critic, făcînd critica canoanelor cu provocare la opiniunea unui canonicist, a Preasăntitului Șaguna, trebuia să consulte operele Preasăntitei Sale, dreptul canonic și Enchiridionul, și pe temelul acestor studii să își facă concludsiile sale, nu pe o simplă citațiune din manualul de Istoria bisericească, publicată cu 8—10 ani înaintea celor două opere ecumenice canonice. (Va urma).

Göschén în Stambul.

Toată lumea politică se întrebă: ce are d. Göschén în portofoliul său?

Toată scenăria esterioră, împregiurările estraordinare în cari d. Göschén pleacă spre Bosfor în misiune specială, probează că acest bărbat de stat are importante plenipotențe dela guvernul său. Densul a avut lungi conferențe cu d. Freycinet la Paris și cu baronul Haymerle la Viena, unde a avut o audiență la împăratul.

„D. Göschén are să aducă ordine în Turcia“, ne spune „Deutsche Zeitung“; el are să facă pe pașalele dela Cornul de aur să își îndeplinească obligațiunile și se esecute tratatul din Berlin; cu un cuvînt, D. Göschén are să descurce iute și energie ghemul format din diferite chestiuni controversale ale Orientului, căntînd să prevină o soluțiune periculoasă cu sabia. Nici Engliera Wigilor nu dorcesc ca butoiul cu earbă de pușcă orientală să sboare în aer fără veste și misiunea d-lui Göschén în prima linie este să înlăture într'un fel diversele fitiluri și chibriturile din peninsula Balcanică, fie chiar și pe spinărea Porții, care strigă și țipă atata la cea mai mică concesione ce i se cere.

Fără îndoială că d. Göschén nu va umbla în mănși tocmă fine față cu puternicii din Stambul; el va întrebunța poate cele mai aspre presiuni, pentru a restabili dreptul tratatelor. Ambasadorii celorlalte puteri mari il vor sprigini cu energie. În unele chestiuni, neresolvate încă, Turciei li va merge foarte rău. Așa, Grecia este susținută atât de bărbații de stat englezi, cât și de cei francezi, căci ei pleacă dela principiul de a fortifica tot mai mult elementul elen ca pe un bulevard în contra panslavismului. Gambetta este cunoscut de un filelin pasionat. Apoi regele Greciei, George, tocmă acum are de gînd să viziteze curțile europene. De aci o anecdotă, ce face mult haz în Berlin, și anume că: „Noul concert pe coarda G — Gladstone, Gambetta, Göschén — va rupe urechile Sultanului“.

Austria — dică mai departe foaia vieneză — n'are nici un cuvînt de a împedea acțiunea cabinetului britan. Din contră, interesele adevărate ale Austriei cer, ca ea să spriginească în Orient aspirațiunile Grecilor, Albanezilor, în contra planurilor agresive ale Slavilor.

¹⁾ Pidal. subsemm. la prolegom. sinodul I ecum.

Pe la horizontul continentului se ivesc silhosea unei noue alianțe întrete.
Englătura, Franța și Italia au de gând să meargă mână în mână în Orient!
 „Timpul.”

Varietăți.

* (Transferare). dl Simeon Popovici, capelan militar de clasa II este transferat din cercul militar al Sibiului în cel dela Triest.

* (Trenuri de plăcere) dela Sibiu la București încep a cerea dela 19 linie n. incolo patruspredece zile. Biletele pe clasa II. costă incolo și incoace îl 16.50; pe clasa III. fl. 11.50 și au valoare tot timpul de 14 zile Viagerii se pot întoarce cu ori și care tren de persoane din restimpul acesta.

* (O bandă de tâlhari), formată din indiviți din județele Dolj, Romanai și Vâlcea, s'a încercat, în noaptea spre 14 ale curente, să calce pe vâduva Vițeleana, din comuna Broșteni, însă au fost surprinși de subprefectul plasei Olteț, județul Vâlcea, care se afla tocmai în urmărire ei. Dintre tâlhari s'au prins 10, din care unul anume Stoica Florea, din comuna Știrbei, județul Romanai, fiind împușcat, a și încetat din viață. În urma măsurilor luate se speră a se prinde în curând toată banda.

* (Altă bandă de tâlhari), armați cu pucși și revolvere de sistem nou, cari băntuiau județul Putna și cari se crede, că au comis o tâlhărie în județul Prahova, s'a descoperit zilele acestea. Doi din acești bandiți s'au prins de către polițiștii urbei Odobesci, ear alții s'au arestat la Galați. Asupra lor s'au găsit diferite arme.
 „Resb.”

* (O pungășie adevărat rusească) s'a întâmplat de-ună-ți în orașul Berditșev din guvernământul Chiev. Intr'o dimineață, când mai mulți comercianți de mărfuri de Lipsca merseră să și deschidă prăvăliile lor, le-au găsit sigilate cu peceti oficiale. Conștiința acestor domni în privința contrabandei nefiind pe deplin curată, și auzind, că doi juri în uniformă de funcționari vamali au pus acele peceti în timpul nopții, s'au adunat îndată 500 ruble, cântând pe acei juri, pe cari i-au și găsit. Aceștia însă pretinzând 1,500 ruble li s'a și complectat îndată suma cerută.

Câte-va zile în urmă, aflând autoritățile despre această impregiurare, s'a urmarit atacarea, costatându-se că numiți comercianți au fost victimele unei înșelăciuni calculate pe cocișința lor cea necurată — Cei doi juri îmbrăcați ca funcționari vamali erau nesce escrochi cari s'au și făcut nevăduși.

* (O întâmplare curioasă). — Un fabricant de casse de fer din Stuttgart, anume Hartbrich, pregătia o mare cassă pentru a o trimite la o expoziție din Berlin. Un ucenic intră în ea pentru a drege ceva, pe când cel-alt din nebagare de samă o închide. Din norocire închisoarea sa n'a durat mult timp, căci alt-fer al fi fost năbușit din cauza lipsei aerului. Fabricantul a dăruit atunci acestuia afară de o mică sumă de bani și un bilet de loterie a acelei expoziții, urându-i ca să câștige acea cassă în care era amenințat de a muri.

Ucenicul a dăruit acel bilet săraciei sale mume, și nimeni nu s'a mai gândit la el, când într'o zi află, că a câștigat acea cassă în valoare de 3500 franci.

Biata femeie, neavând ce să facă cu o cassă goală, a și vândut-o la Berlin pe prețul de mai sus.

* (Legea contra beuturilor). Legislatoarii din Baine (Stale-

Unite) au adoptat o nouă lege adevărat draconică asupra vândării beuturilor alcoolice. Nu numai că se mănține interdicerea de a se stabili cărciume și vinde beuturi, nu numai că se opresc stabilirea de cluburi în cari numai membrii își pot procura liqioruri prin abonament, ci este interdicș ori-cui de-a oferi liqioruri gratis, și ori ce persoană beată, chiar în casa sa, e pedepsită cu o lună închisoare, și la recidivă cu 8 luni. Partisaniii temperanței visează a aplica acest sistem și în alte state.

* (Necrolog). Paraschiva Popovici născută Tern în numele ei și a fiilor sei Georgiu preot, Ioane primariu com. Simeon, Nicolau, Grigoriu studenți precum și a fiicilor sale, Ana măritată Chiril Fulea preot, Ioana măritată Michaiu Brătianu preot, cu inima înfrântă de durere anunță, că prea iubitul soț și tată Teodor Popovici preot gr. or. și paroch primariu al Topliței, în al 66-lea an al etății sale, al 36-lea an al fericoitei căsătorii și al 30-lea an al serviciului în viaa Dlui după un morb îndelungat de inimă în 9 Maiu st. v. a. c. s' a mutat la cele eterne, după ce mai înainte a fost proveșut cu ss. taine. Remășițele pământesci s'au depus în cimiteriul gr. or. din Toplița în 11 Maiu a. c. st. v. Fie'i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

* (Populația din Buda-Pesta). Resultatul recensământului, care a avut actualment loc în Pesta, dovedesce o sporire surprinșătoare a populației capitalei Ungariei. Dela 1876 populația a crescut cu 12,8, ridicându-se dela 295,254 la 335,581 suflete.

Pentru a și pute face cine-va idee de această urcare repedă, dăm următoarele date oficiale, extrase din lucrurile comisiei respective.

Pesta în anul 1776 avea 13,550 locuitori, în anul 1800—30,000, în 1840—67,000, în 1850—53,000 în 1860—136,000, în 1870—230,000, în 1880—262,000 suflete.

Buda avea în anul 1776—262,000 suflete, în 1830—27,000, în 1870—54,000, care țifără însă s'a redus în anul 1876 la 48,000.

Populația din Pesta, Buda și Buda-veche era în anul 1857 de 157,000 suflete, la 1870 de 270,000, și în anul 1876 de 205,000 suflete.

* (Banca generală română) după sciri din București se va constitui cătră mijlocul lui Iunie. Spre scopul acesta fundatoarii institutului din Franța și Germania se vor înfățișa în numer deplin.

* (Emigrația în America) în anul acesta a ajuns la caracterul unei călătorii de popoare și la un numer ne mai pomenit până acuma. Avantagiul emigranților ar consista după jurnalul „Augsb. Allg. Zeitg” în inpregiurarea, că intru adevăr în America emigranții lucrători și cu diligență de orice profesiune sunt foarte căutați și cu mult mai bine plătiți ca în Europa, unde mai în toate statele cresc greutățile populațiilor din di ce marge tot mai tare, pre când în America lucrătorii de ori ce categorie, pe fie care îi capătă o plată de 1/2 — 5 dolari și economii cu sutele de jugere de pământ pre lângă un preț foarte efin. — Aceasta în Europa nu se mai află.

* (Mormonism). Jurnalul „P. Corr.” anunță, că în Ludwigshofen au trecut la mormonism 15 familii cu 40 suflete, mai multe suflete însă au trecut la această confesie în Mannheim și Carlsruhe.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Budapesta, 2 Iunie n. Casa magnaților a decis a încuviința cererea de a suspende imunitatea membrilor casei magnaților, cari au luat parte la duelul Zichy-Károlyi. Casa deputaților a deșbătut proiectul Tisa, a primit § 1 cu o amendament din partea ministrului de finanțe, conform căruia dela 1880 incolo direcțiunii și comitetului de supraveghiere nu'i mai compet onorare. § 4 prin care se regulează luarea în primire a exploatațiunii liniei Miscoł-Püspök-Ladány din partea drumului de fer unguresc de nordost s'a respins la votare nominală cu 99 contra 92 voturi.

Un proiect de lege transpus atăți deputaților din partea ministrului de comunicațiune dispune clădirea unei linii de drum de fer, care are a se întinde dela Sunia preste Costai-nei la granița Bosniei și care are a se imbina în același timp cu linia Doberlin-Banialuca.

Bursa de Viena și Pesta din 1 Iunie 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	106.70	106.90
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	—	83.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	100.25	100.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	88.20	88.25
Impremntul drumurilor de fer ung.	126.25	126.25
Obligațiunii ung. de rescumpărare pământului	94.50	93.—
Obligațiunii ung. cu clausulă de sorșire	—	93.50
Obligațiunii urbariale temeșane	93.25	93.25
Obligațiunii urb. temeș. cu clausulă de sorșire	—	92.50
Obligațiunii urbariale transilvane	93.—	92.75
Obligațiunii urbariale croato-silavonice	95.—	—
Obligațiunii ung. de rescumpărare țociinei de vin	92.75	93.—
Obligațiunii urb. temeș. cu clausulă de sorșire	72.50	72.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.—	73.25
Renta de aur austriacă	88.40	88.70
Sorș de stat dela 1860	129.75	130.—
Acețiuni de bancă austro-ung.	833.—	832.—
Acețiuni de bancă de credit ung.	275.50	276.—
Acețiuni de credit austr.	263.25	254.—
Sorș unguresci cu premii	—	111.75
Argent	—	—
Galbin	5.57	5.53
Napoleon	9.36	9.35
100 marce nemșeci	57.85	57.80
London (pe polița de trei luni)	117.60	117.40

Economico.

Brașov, 28 Maiu n. [Pro hectolitru Grâu fl. 9.—10.80; Grâu sêcșreș fl. 6.90; Sêcară fl. 6.—Orz fl. 4.50—4.70; Ovșă fl. 3.40—3.50; Cuceruz fl. 5.30; Mălaiu fl. 6.70; Linte fl. 8.60; Fasole fl. 6.40—Sêmăntă de in fl. 10.80 Sêmăntă de cânepă fl. 6.50—Cartofi fl. 1.90 pro chilo: carne de vită 48 cr. carne de porc 52 cr.; carne de berbeco — cr.; Sêu de bovine proaspăt fl. 35; (pro 100 chilo); topit 48 fl.

Făgăraș, 28 Maiu n. Pro. hectolitru Grâu fl. 9.50—10.50; grâu sêcșreș fl. 8.—9.; sêcară fl. 6.—6.40; orș 4.—5.—; ovșă fl. 3.—3.50; cuceruz fl. 4.80—5.20; mălaiu fl. —; Sêmăntă de cânepă fl. 8.—9.; mazere fl. —; linte fl. —; fasole fl. 5—6 crumpene fl. 1.80—2.40; —; sêu de lumină fl. 70—80; sêu brut fl. 80; cânepă fl. 28—30; sêmăntă de in fl. —; sâpun fl. —; fână fl. 2—2.40 spirit pro grad 1 1/2 cr. pro chilo: carne de vită 42 cr. carne de vită 36 — cr.; carne de porc 44 — cr. carne de miel (un miel întreg) fl. 1.20—3.; oane 7 de 10 cr. Tergul de ași fi foarte slab cereat. Timpul foarte framos.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiunii în 24 Iulie și 24 August imob. lui Ioan Iob în H. Városlava; în 16 Iulie și 16 August. minor. I. Patakfalva, reprezentat prin curatorul seu Moise Fodor în Cristur (trib. Odorhei); 23 Iunie și 23 Iulie imob. lui Michail Teutschländer în Haidorf (judec. cerc. Sighișoara); în 5 Iunie imob. lui Ioan Muntean în

Corghășdi (judec. cerc. Hașeg); în 27, 28, 29, 30 și 31 Iulie și 2 August. apoi în 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9 Sept. imob. soției lui Nicolau Bartha în Zagon respective în Rapoț, Caiș și Pache (trib. M. Oșorhei); în 30 Iunie imob. lui Samoila Roth în Sebeș (judec. cerc.); în 12 Iunie imob. Varvarei Lammel în Rășnov; în 5 Iulie și 5 August. societății pieliarilor din Brașov (trib.); în 14, 15, 16 și 17 Iunie, apoi în 14, 15, 16 și 17 Iulie imob. lui Martin David în Hâmasz, Ocoliuș mare, și Cacova (trib. Turda); în 23 Iunie și 23 Iulie imob. lui George Domnșor și soți în Brașov; în 22 Iunie și 22 Iulie imob. Rosei Roter în Feldioara; în 22 Iunie și 22 Iulie imob. Ilenei Voinea în Brașov (trib.); în 26 Iunie și 26 Iulie imob. lui Bogdan Todorci în Cluj (trib.); în 21 Iunie și 9 August. imob. lui Carol Morse her în Buia (judec. cerc. Mediaș); în 23 Iunie și 23 Iulie imob. lui Aninie Similia în Ciopia (judec. cerc. Hașeg).

Nr. 101/1880/ppresbit.

1—3

EDICT.

Ioan Domnariu din Apoldul superior, comitatul Sibiului, pretura Mercurii, carele preste 9 ani de zile a părășit pe socia s'a Ana Moga tot de acolo, fără a i se sci ubicatiunea se citează prin aceasta a se presenta înaintea scaunului ppresbiteral subsemnat, în termin de un an, și anume până în 4 Maiu 1881 st. v. spre a raspunde la acțiunea divortială a soției sale, căci a din contră se va pertracta și decide procesul intentat asupra-i și în absența lui.

Dela scaunul ppresbiteral al tracului Mercuria în 3 Maiu 1880.

I. Droc m. p., adm. prot.

Anunciu

pentru neguțătoria subserisului, care constă din mărfuri curente, mode și manufactură se caută ca

invetăcel

un tinăr cu purtare morală bună, absolut cel puțin de două clase reale sau gimnasiale.

Tinerii de stare materială mai miseră vor fi prevăduși pre lângă victuale, și cu îmbrăcăminte.

Doritorii de a se aplica ca invetăceli au a se adresa la subserisul până în 20 Iulie st. n. 1880.

Aburd în 28 Maiu 1880.

Dionisie Balossu, comerciant.

[29] 2—6

Nr. 2612 pot.

[27] 3—3

Publicațiune.

Casa proprie a urbei Sighișoara sub Nr. 20 în strada Măcelarilor în Sibiu așa numită „curtea Sighișorei” după ce înaltul ministeriu reg. ung. de interne a aprobat conclusul comunei cetățene la aceasta referitoriu, se va vinde din mână liberă prin licitațiune.

Această licitațiune se va efectui **Luni în 14 Iunie** și în cas necesariu **Joi în 15 Iulie** a. c., în această casă spre stanga dela poartă intrării în partere, începându-se tot deuna la **10 oare** ant. merid. Prețul strigării este **10,000 fl. v. n.** Oferte sub acest preț la prima licitațiune nu se acceptează. Voitorii de a licita au să depună **5%** din prețul strigării ca vadiu.

Până la începerea licitațiunii se vor primi și oferte în scris, cari vor conține tot odată și vadiul. Condițiunile celelalte de licitațiune se pot acuira dela subserisul oficiu și dela economul casei însăși.

Sighișoara în 10 Maiu 1880.

Magistratul cetățean.